

ПРОТОКОЛ

от първо заседание на ТРГ за разработване на ОП „Околна среда“ 2021-2027 г.

9 януари 2020 г., 10:00 ч., зала „Европа“ - МОСВ

Госпожа Валерия Калчева, главен директор на ГД „Оперативна програма „Околна среда“ и председател на тематичната работна група (ТРГ) за изготвяне на ОП „Околна среда“ 2021-2027 г., откри първото ѝ заседание в присъствието на 72 представители на 60 от общо 65 организации-членки на ТРГ.

В рамките на първа точка се прие Дневният ред на заседанието.

Като следваща точка бяха разгледани Вътрешните правила на ТРГ за дейността ѝ, предварително представени на членовете и техните заместници по електронна поща. Г-жа Калчева направи междуременно изведено предложение за промяна на Вътрешните правила (ВП), което представлява добавяне на алинея в чл. 14. С предложението се дава възможност за изпращане на материали до членовете на РГ и извън рамките на планираните заседания със срокове за коментари и одобрение, съобразно посочените в чл. 14.

В рамките на коментарите по текстовете на ВП, **г-жа Беата Папазова**, представител на **Българска търговско-промишлена палата (БТПП)** предложи промяна в текста на **чл. 13 (2)**, а именно: срокът да се увеличи от „най-малко 5“ на „най-малко 7“ дни, с оглед осигуряване на време за съгласуване с членовете на колективните органи като БТПП.

Георги Симеонов, представител на **Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ)** взе думата с предложение за промяна в същата алинея, но увеличението да бъде от 5 на 10 дни, с оглед голямата членска маса на НСОРБ. Той изведе аналогично предложение и относно писмените процедури на РГ (**чл. 17 (3)**) – удължаване на срока от 5 на 10 дни.

Председателят даде думата на **г-н Черкезов**, представител на **Фонд мениджър на финансовите инструменти в България (Фонд на фондовете)**, който, във връзка с предложението на УО на ОПОС за възможност за изпращане на материали за съгласуване до членовете на РГ, извън рамките на присъствените заседания, предложи да се добави текст, задължаващ Секретариата да изпраща позициите на отделните членове под формата

на съгласувателна таблица до всички участници в ТРГ, като същото да важи и за писмената процедура по чл. 17.

Думата взе **г-жа Геновева Господинова**, представител на д-я **Национална служба за защита на природата (НСЗП)** в Министерство на околната среда и водите (МОСВ), за да обърне внимание, че във ведомството няма координационен механизъм, който да информира засегнатите страни за позициите на отговорните дирекции, част от междуведомствена работна група за координиране на дейността по изпълнение и отчитане на хоризонталните и тематични отключващи условия за програмен период 2021–2027 г.

В тази връзка **председателят** предложи формулировка, съгласно която настоящата ТРГ ще „се информира текущо за изпълнението“ на тематичните отключващи условия.

Г-н Силиян Баласопулов, председател на **Националния съюз на трудово-производителните кооперации** взе думата за предложение по текста на **чл. 14 (2)**, срокът за бележки по протокола от заседанията на ТРГ да се увеличи от 3, на поне 5 дни.

Думата беше дадена на **г-жа Малина Крумова**, представител на **Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДА БДП)**, която предложи да се добави текст, с който членовете се задължават да информират ТРГ за изпълнението на тематичните условия от техните компетенции.

Г-жа Калчева подложи на гласуване ВП при отразяване на следните предложения:

- материалите във връзка с предстоящи заседания да бъдат изпращани на ТРГ в срок от 10 работни дни (р. д.) преди съответното заседание, като, в този случай, коментари и предложения могат да се представят до 2 р. д. преди заседанието.
- по отношение на протоколите и материалите към тях, тя предложи коментари да се подават до 5 р. д. след изпращането им.
- допълване на текст по отношение разпращане до членовете на ТРГ на всички получени становища и справка с обосновка за неприетите становища.
- допълване на текст по отношение определяне механизма за информиране на участниците в работната група по отношение изпълнението на тематичните условия.

Предложенията на председателя бяха единодушно приети.

Г-жа Валерия Калчева продължи с представяне на информация за предварителната подготовка във връзка с разработването на ОП „Околна среда“ 2021-2027 г. Тя припомни, че страната ни се е ангажирала да изпрати до Европейска комисия (ЕК) първи работен вариант на оперативните програми до края на месец март 2020 г., като паралелно Министерски съвет работи по Споразумението за партньорство. На ниво УО е разработен вариант на документа, който ще бъде изпратен за коментари и предложения на членовете на ТРГ след заседанието. Беше уточнено, че форматът на оперативна програма е зададен на ниво Европейска комисия, като са поставени ограничения по отношение обема на информацията с оглед опростяване. Ръководителят на УО обърна внимание, че в първия вариант на текста на Програмата няма да са посочени индикатори за изпълнение и резултат с базови и целеви стойности, както и разпределението на финансовия ресурс, а ще бъдат

изпратени на по-късен етап. След направеното представяне на работния проект на ОПОС г-жа **Калчева** даде възможност за отправяне на коментари.

Думата взе г-жа **Малина Крумова**, която обърна внимание, че фокусът е поставен върху зелена инфраструктура само в градска среда, при положение, че може да се разгледат възможности във връзка с намаляване на фрагментацията и опазване на биологичното разнообразие и опасността, която представлява транспортната инфраструктура за видовете и местообитанията.

Тя обърна внимание, че в сектор Води не са предвидени мерки в контекста на интегрирано управление на водите, като даде примери в тази посока за предотвратяване на наводнения, повторно използване на водни ресурси и др., обвързани с целите за нисковъглеродна, устойчива, зелена Европа. Тя обърна внимание на предизвикателствата, пред които е изправена страната във връзка с недостига на водни ресурси и значителния риск от наводнения. Представителят на ДА БДП посочи изграждането на язовири като примерна мярка в този контекст, въз основа на големите нужди на страната в тази посока.

По отношение на сектор Отпадъци, г-жа Крумова насочи вниманието на присъстващите към въпроса за избора на акцент по отношение на тази сфера на интервениране: Дали кръговата икономика или отпадъците следва да се изведат като приоритет? Тя сподели виждане, че отпадъците следва да се разглеждат като ресурс в контекста на кръговата икономика.

Г-жа Крумова предложи да се разгледа възможността Агенция пътна инфраструктура (АПИ) да се включи като бенефициент, за да може да изпълнява мерки по рециклиране и провеждане на информационни кампании във връзка с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци покрай пътната инфраструктура.

Говорейки за приоритетна ос 3, представителят на ДА БДП зададе въпрос за броя на изработените Планове за управление на защитени зони за страната. Тя обърна внимание, че Национална приоритетна рамка за действие не е спомената като документ, с който е съобразена ОПОС, и определи като основна заплаха транспорта, в контекста на приоритет Биоразнообразие. В тази връзка предложи да се обмисли отново включването на АПИ като бенефициент, бидейки собственик на пътища, т. к. транспортът представлява сериозна опасност за хабитатите и видовете.

По отношение на приоритет Въздух, според г-жа Крумова, от представеното не личи ясно, че приоритет е насърчаването на електромобилността за частни лица и предложи да се изработи формулировка, с която да е ясно, че се цели подмяна на стария автопарк с електромобили.

Думата беше дадена на г-жа **Невена Иванова**, представител от дирекция „Водоснабдяване и канализация“ в **Министерство на регионалното развитие и благоустройството** (МРРБ), която предложи разширяване на кръга от допустими бенефициенти в сектор Води. Тя се аргументира с риска от невъзможност на сформирани регионални дружества да изпълнят финансовите си ангажименти за съфинансиране. Г-жа Иванова се ангажира с представяне на примерна формулировка в тази посока.

С оглед потенциално високия риск от засушаване и недостига на водни ресурси, тя обърна внимание, че може да се помисли за включване на приоритети като ефективно използване на водния ресурс и проучване на възможности за осигуряване непрекъснатост на водоподаването. Г-жа Иванова предложи да не се игнорира опцията приоритет Води да се приобщи към подхода за изпълнение на интегрирани регионални проекти чрез алокирания десетпроцентен ресурс, т. к. има примери за необходимост от мерки, които засягат съседни области.

Думата отново взе **г-н Черкезов**, който изрази позицията си, че би следвало по приоритетите Води, Отпадъци и Въздух да се включат организации, изпълняващи финансови инструменти (ФИ), при условие, че това се потвърди от предварителната оценка за приложението им. Той припомни, че в програмен период 2021-2027 г. ще е допустима комбинация между ФИ и безвъзмездна финансова помощ (БФП) в рамките на една операция, чието потенциално приложение той вижда в ос Въздух. В тази връзка г-н Черкезов изказа предположение, че е добре да се допълнят „физически лица“ като бенефициент за подмяната на отоплителни системи на твърдо битово гориво.

По отношение на подкрепата за повишаване капацитета на бенефициентите посредством Техническа помощ, той акцентира на наличието на подобни нужди за ВиК-дружествата.

Думата взе представителят на **Българска академия на науките (БАН) – член-кореспондент г-н Костадин Ганев**, който предложи научните организации и висшите училища да станат допустим бенефициент по всеки един от приоритетите, защото недопускането им ограничава потенциала, който може да бъде използван в реализиране на Програмата. Г-н Ганев даде пример с Институт за информационни и комуникационни технологии, който извършва моделиране на пожарите.

Думата беше дадена на **г-н Баласопулов**, който представи позицията си по отношение на социалната икономика, за която обърна внимание, че е приоритет за ЕС и би следвало ясно да намери място в Програмата.

Думата пожела да вземе **г-жа Венета Нанева**, представител на **асоциация "Българска национална ЛИДЕР мрежа"** (обединение на местните инициативни групи, прилагащи подхода ВОМР), за да поиска информация относно планираното взаимодействие на Програмата с подхода Водено от общините местно развитие (ВОМР).

Председателят на ТРГ обърна внимание, че визията за прилагане на Подхода се определя на национално ниво и в тази връзка предстои прилагането на нов интегриран териториален подход с водещи структури на ниво райони за планиране, съответно - регионални съвети за развитие (РСР), като тази визия не е финализирана към момента. В тази връзка не би могло да бъде представена по-конкретна информация.

Г-жа Калчева се върна към коментарите на **г-жа Крумова**, като по отношение на коментара, че визията е насочена отново към ВиК сектора и не обхваща интегрираното управление на водите, председателят се съгласи, че в голяма степен е така. Тя отбеляза, че структурирайки Програмата, УО се е ръководил от препоръките на ЕК и ангажиментите на страната съгласно Директивата за пречистване на отпадъчните води в големите

агломерации. Председателят определи казаното от г-жа Крумова като напълно резонно и отбеляза, че ще бъде взето предвид, обръщайки внимание, обаче, че очаква да възникне въпросът, по какъв начин ще се разпределя ограниченият финансов ресурс, ако се добавят нови мерки в сектора.

Що се отнася до предложението в сектор Отпадъци за включване на АПИ като бенефициент по мерки за събиране на нерегламентирано изхвърляните отпадъци край пътната инфраструктура, ръководителят на УО отбеляза, че на ниво ЕК идеята вероятно не би била приета добре, с оглед изискването за прилагане на мерки от високите нива на йерархията за управление на отпадъците.

Представителят на ДА „Безопасност на движението по пътищата“ обърна внимание, че предложението ѝ може да се разглежда в контекста на мерки за предотвратяване изхвърлянето на отпадъци и насърчаване разделното събиране, като се ангажира с представянето на по-конкретни текстове за обсъждане.

Г-жа Калчева отбеляза, че ще очаква писмено предложение и по отношение на включването на АПИ като бенефициент по приоритетна ос Биоразнообразие.

Тя допълни, че ще бъде разписан конкретен текст, от който да става ясно, че ресурс ще се насочва към механизми за стимулиране закупуването на електромобили и подкрепа на електромобилността като цяло.

По отношение предложението на **г-н Черкезов** за включване на физически лица като бенефициенти по ос 5, ръководителят на УО сподели, че визията към момента е предоставянето на БФП да се случва чрез общините като бенефициент, т. к. те разполагат с механизми за информиране и мотивиране на населението. Освен това, потребителите на твърди горива за отопление често са с по-ниски доходи и трудно биха осигурили съфинансиране или проявили желание да използват ФИ по отношение подмяна на отоплителни уреди. Относно на въвеждане на цялостни мерки за енергийна ефективност, в разговор с експерти от МРРБ, като най-целесъобразно е определено подкрепата на такива мерки да е в рамките на бъдещата програма за развитие на регионите, най-вероятно под формата на ФИ.

Г-н Черкезов от своя страна изрази резерви, че БФП е най-подходящата форма за подмяна на отоплителни уреди и настоя, че ФИ имат своето място по тази мярка и се ангажира с писмено предложение в тази връзка.

Ръководителят на УО даде думата на **г-жа Тания Христова**, в качеството ѝ на **представител на РСР на Северен централен район**, която определи като стандартен и лишен от иновативност подхода в разработката на ОПОС 2021-2027 г. Тя отправи бележка към подхода за подпомагане чрез програмите на национално ниво, а именно – че се финансират мерки, без да това да се основава на цялостна концепция; че се интервенира във връзка с наказателни процедури, а не с цел превенция, като подчерта, че цената на последната е доста по-ниска. Тя апелира за осигуряване на гъвкавост в програмата с цел нейната адаптивност. Г-жа Христова обърна внимание и на осигуряването на удобен, достъпен и

преди всичко екологичен транспорт и то не само в рамките на населените места, но и между тях, предвид изолацията на немалка част от страната.

Г-жа Калчева прие препоръките и акцентира на осигуряването на гъвкавост и фокусиране върху мерки за превенция, специално по Приоритет 5 на Програмата.

Думата взе **г-жа Ваня Бижева**, представител на **Фондация "Балкански център за устойчивост и екологичен инженеринг"**, която отпрати препоръки за поставяне на по-сериозен акцент на иновациите. Тя отбеляза още, че е крайно време сградите в България да започнат да се изграждат като „интелигентни“ такива, както и да се намали използването на питейна вода за битови нужди. В тази посока Центровете за върхови постижения и Центровете за компетентност, които се създават, също е удачно да са конкретни бенефициенти по Програмата, за да допринесат с информационни технологии или синтетичен технологичен трансфер.

Г-жа Крумова призова да се обърне нужното внимание на допълняемостта между отделните оси на Програмата.

Председателят на ТРГ предложи да се вземе решение, съгласно което текстът на Програмата да бъде изпратен в срок от 7 р. д. до членовете, които да разполагат с 15 р. д. за бележки, коментари и предложения.

Предложението беше прието единодушно.

Г-жа Калчева се ангажира, след получаване и отразяване на коментарите от представените в ТРГ организации, да бъде насрочено следващото заседание.

С това Първото заседание на ТРГ за разработване на ОП „Околна среда“ 2021-2027 г. беше закрито.

Решения, взети по време на срещата:

1. Отразяване на отправените предложения по Вътрешните правила за организацията и дейността на ТРГ;
2. Изпращане на работния проект на оперативна програма „Околна среда“ 2021-2027 г. на членовете на ТРГ за коментари и предложения в срок от 15 работни дни от получаването му.

ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК

Име	Представявана организация
Валерия Калчева	Ръководител на управляващия орган на "ОП Околна среда 2014-2020 г."
Геновева Господинова	Дирекция „Национална служба за защита на природата“, МОСВ

Денница Недева	Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“, МОСВ
Теофана Гошева	Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество“, МОСВ
Христо Стоев	Дирекция „Политики по околната среда и координация на контролната дейност“, МОСВ
Светлана Божкова	Дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“, МОСВ
Мария Бабукчиева	Дирекция „Управление на водите“, отдел УРБ, МОСВ
Боряна Георгиева	Дирекция „Управление на водите“, отдел УРБ, МОСВ
Кремена Симеонова	Дирекция „Управление на водите“, отдел УРН, МОСВ
Красимира Янкова	Дирекция "Управление на водите", отдел УРН, МОСВ
Юмит Хюсеинова	Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“, МОСВ
Галя Йорданова	Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“, МОСВ
Силвия Димитрова	Дирекция „Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда и предотвратяване на замърсяването“, МОСВ
Светлана Тушева	Дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ
Маргарита Китова	Дирекция „Правно, административно и финансово– стопанско осигуряване“, ИАОС
Ангел Сираков	Дирекция „Централно координационно звено“, МС
Милен Петров	Дирекция „Централно координационно звено“, МС
Виктория Славейкова-Ангелова	Дирекция „Добро управление“, МС
Петър Матов	Дирекция „Икономическа и социална политика“, МС
Станислав Стефанов	Дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ
Мария Веселинова	Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, МФ
Мануела Милошева	Дирекция „Национален фонд“, МФ
Нина Кирилова	Дирекция „Одит ва средствата по регионална политика“, ИА ОСЕС
Юлия Велчева	Дирекция „Одитни дейности по европейските земеделски фондове“, ИА СОСЕЗФ
Мая Луканова	Дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция“, АСП
Димитър Черкезов	Фонд мениджър на финансовите инструменти в България

Дочка Василева	Фонд мениджър на финансовите инструменти в България
Павлина Шотарова	Дирекция „Договоряне по прилагане на мерки за развитие на селските райони“, ДФЗ
Юлиан Грънчаров	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
Невена Иванова	Дирекция „Водоснабдяване и канализация“, МРРБ
Янко Стоянов	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, МРРБ
Александра Александрова	Дирекция „Права на човека“, МВнР
Ирина Димитрова	Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, МТСП
Тони Николова	Дирекция „Пълноправно включване на хората с уреждания“, АХУ
Илиана Христова	Дирекция „Европейски програми, проекти и международно сътрудничество“, ММС
Ивайло Манджуков	Дирекция „Международни проекти и програми“, МЗ
Искра Боцева	Дирекция „Развитие на селските райони“, МЗХГ
Антоанета Хюбнер	Дирекция „Морско дело и рибарство“, МЗХГ
Велина Попова	Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, МИ
Милка Андреева	Дирекция „Икономическа политика“, МИ
Слава Йорданова	Дирекция „Икономическа политика“, МИ
Боряна Мирчева	Дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, ИА ОПНОИР
Русиана Асенова	Дирекция „Национална транспортна политика“, МТИТС
Даниела Калайджийска-Иванова	Дирекция „Координация на програми и проекти“, МТИТС
Кристина Гешева	Дирекция „Изпълнение на проекти по ОПРР 2014 -2020 и по програмите за териториално сътрудничество на ЕС“, АПИ
Катя Първанова	Дирекция „Програми и проекти в туризма“, МТ
Елфина Стоименова-Додова	Дирекция „Международно сътрудничество, европейски програми и регионални дейности“, МК
Малина Крумова	Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“
Мария Крумова	Дирекция „Стратегии, анализ и оценка“, ДА БДП
Веселина Рошлева	Дирекция „Макроикономическа статистика“, НСИ
Таня Христова	Кмет на община Габрово, представител на РСР на Северен централен район

Д-р Димитър Стефанов	Кмет на община Тутракан, представител на РСР на Северен централен район
Албена Георгиева	Областен управител на област Видин, представител на РСР на Северозападен район за планиране
Проф. Стефан Желев	Областен управител на област Шумен, представител на РСР на Североизточен район за планиране
Радка Михайлова	Областна администрация Стара Загора, представител на РСР на Югоизточен район за планиране
Дани Каназирева	Областен управител на област Пловдив, представител на РСР на Южен централен район за планиране
Иван Иванов	Асоциацията на индустриалния капитал в България
Беата Папазова	Българска търговско-промишлена палата
Марияна Ханъмова-Рондини	Конфедерация на работодателите и индустриалците в България
Илияна Павлова	Българска стопанска камара
Огнян Атанасов	КНСБ
Стилиян Беласопулов	Национален съюз на трудово производителните кооперации
Георги Симеонов	община Стара Загора, представител на НСОРБ
Десислава Стойкова	НСОРБ
Костадин Ганев	Българска академия на науките
Екатерина Бъчварова	Българска академия на науките
Проф. дн Николай Динев	Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията, ССА
Ваня Бижева	Фондация „Балкански център за устойчивост и екоинженеринг“
Теодора Павлова	БАКЕП
Даниел Богданов	БАКЕП
Ивелина Пенчева	„Българска мениджмънт асоциация“
Венета Нанева	Асоциация „Българска национална Лидер мрежа“

Одобрил: (П)

ВАЛЕРИЯ КАЛЧЕВА

*РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ОПОС И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ТРГ НА ОПОС 2021-2027*